

Reactie HISWA-RECRON op het gepresenteerde Noodpakket 2.0.

'De sector cultuur, recreatie en overige diensten wordt het hardst geraakt: zelfs in het lichtste scenario 1 krimpt de toegevoegde waarde in 2020 met -11,25%.'

Bovenstaande conclusie is te vinden in het meest recente rapport van onderzoeksbureau Panteia: *'CPB scenario's economische gevolgen coronacrisis voor sectoren, grootteklassen en regio's.'* opgesteld in opdracht van het ministerie van Economische Zaken in Klimaat. Deze conclusie komt overeen met het onderzoek dat brancheorganisatie HISWA-RECRON heeft laten uitvoeren en is achtergrond van de uitleg die ministers Koolmees en Wiebes gaven bij de presentatie van het Noodpakket 2.0: De recreatie en gastvrijheidssector wordt hard geraakt, met duizenden banen en bedrijven op het spel. Bedrijven in de watersport en recreatie hebben te maken met een cumulatieve omzetsderving van **1,2 miljard euro** tot 1 juni 2020. Dit zal tot 1 juli met vele tientallen miljoenen toenemen oplopen nu de verplichte sluiting van veel bedrijven of bedrijfsonderdelen doorzet en het vakantie seizoen echt gaat beginnen. Ruim **23.000 directe en indirecte banen** staan op dit moment op de tocht. Voor eind 2020 wordt de schade geschat op 2,3 miljard euro als er niet meer versoepeling komt.

Aanpassing van het eerste economisch noodpakket was in het licht van de voortdurende crisis nodig. De snelle en generieke maatregelen waren onvoldoende toepasbaar voor bedrijven die een seizoensgebonden karakter kennen. Wij zijn tevreden dat het kabinet met het Noodpakket 2.0 tegemoet is gekomen aan de oproep van onder andere onze branche. Tegelijkertijd zien wij dat de uitwerking van het Noodpakket 2.0 beter had gekund. Het is een kleine stap voorwaarts, maar staat nog steeds in geen verhouding tot de werkelijke economische schade die op dit moment bij watersport- en recreatiebedrijven wordt geleden.

Aanpassing NOW-regeling.

Belangrijkste aanpassingen aan de NOW-regeling zijn het verlagen van de ontslagboete van 150% naar 100% van de loonsom, het verschuiven van de effectieve referentiemaand naar maart 2020, en de opslag van 30% naar 40%. Over de aanpassing van de 'ontslagboete' zijn wij tevreden. Ook onze ondernemers hebben de afgelopen maanden bewust gekozen voor het niet verlengen of het niet aannemen van nieuw personeel, in de verwachting dat de loonsom met een opslag uiteindelijk toch moest worden terugbetaald.

Het verschuiven van de effectieve referentiemaand naar maart 2020 is een verbetering ten opzichte van de referentiemaand januari, maar doet nog steeds geen recht aan de werkelijke loonsom in het vakantie seizoen. Onderstaand rekenvoorbeeld illustreert dit:

Conclusies effect NOW 1 regeling seizoensbedrijven

Uitgaande van 100% omzet verlies o.b.v. NOW 1 regeling

	Kampeerbedrijf		Bungalowpark		Groepsaccommodatie	
		dekking%		dekking%		dekking%
Brutoloon maart t/m mei	€ 53.531		€ 116.906		€ 12.146	
NOW 1 vergoeding 3 maanden peildatum maart	€ 29.752	56%	€ 87.710	75%	€ 5.156	42%
NOW alternatief 3 maand gemiddeld loonsom	€ 44.736	84%	€ 97.700	84%	€ 10.151	84%

Bij kampeerbedrijven en groepsaccommodaties is peildatum maart de slechtste maand. Bij bungalowparken ook maar in mindere mate. Gemiddelde maart / april / mei is een betere grondslag als alternatief. Een vrije keus uit 1 van de drie maanden is een nog beter alternatief.

Om de NOW-regeling goed aan te laten sluiten bij de werkelijke loonsom pleit HISWA-RECRON er voor om de effectieve referentiemaand te verschuiven naar de werkelijke loonsom in de maanden maart t/m mei. Een andere mogelijkheid is bij de vaststelling uit te gaan van een kwartaalgemiddelde of de keuzevrijheid om te kiezen voor een referentiemaand in 2019. Omdat aanvraag en vaststelling van de subsidieperiode voor deze maanden pas in september 2020 kan geschieden, ligt op dat moment de hoogte van de salarissen vast in de polisadministratie. Deze methode is het meest waarheidsgetrouw en doet recht aan de schrijnende positie van ondernemers. Frauderende bedrijven kunnen en moeten hard aangepakt worden, onderzoek naar afwijkende loonkosten is mogelijk. De angst voor fraude mag immers niet ten koste gaan van het leeuwendeel eerlijke ondernemers. Wij zijn blij met het verhogen van de opslag naar 40%. Ook dit doet meer recht aan de werkelijkheid.

Tegemoetkoming vaste lasten MKB

Watersport- en recreatiebedrijven zijn zeer kapitaalintensieve bedrijven. Gemiddeld zijn de loonkosten 30% van de omzet, 30% is voor beheer en onderhoud en 30% zijn kapitaalslasten (aflossing, rente, pacht en huur). Bij een omzetsdaling nemen de kosten relatief beperkt af omdat een belangrijk deel bestaat uit vaste lasten zoals kapitaalslasten en een groot deel beheer-en onderhoudslasten. Bij 22% omzetsdaling dalen de kosten met maar 9%. Een kleine groepsaccommodatie heeft net als zeilscholen en buitensportbedrijven in drie maanden 53 duizend euro vaste lasten (ex personeel) en een middelgroot bungalowpark als snel bijna 800 duizend euro per kwartaal. Een veel voorkomende camping kent doorlopende lasten per kwartaal van ruim 100 duizend euro. Dat geldt ook voor watersportbedrijven zoals jachthavens, en jachtverhuurders.

De volledige rekenmethode voor de vaststelling tegemoetkoming vaste lasten MKB is nog niet gegeven door het kabinet, maar duidelijk is dat deze maximal €20.000,- bedraagt voor 3 maanden voor de grootste bedrijven. Onvoldoende om tegemoet te komen aan de reële kosten.

Conclusies effect TVL MKB regeling

Uitgaande van 100% tegemoetkoming = 20 duizend euro

	Kampeerbedrijf	Bungalowpark	Groepsaccommodatie
Vaste lasten bij 31% omzetsdaling	€ 413.634	€ 3.084.232	€ 209.156
Maximale TVL subsidie	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
TVL subsidie als % jaarlasten	4,8%	0,6%	9,6%
Subsidie dekking % voor 1 maand vaste last	58,0%	7,8%	114,7%

Conclusie: de TVL MKB is voor een mini onderneming een mooi gebaar, maar voor een modaal kleinbedrijf verwaarloosbaar
De bijdrage van 20 duizend euro zal nooit worden gelaad. De sector is zeer kapitaalintensief (gebouwen, infra / nuts, beheer)

HISWA-RECRON pleit voor een regeling die past bij de schaal van het bedrijf en die aangevuld wordt met een staatsgarantie op aanvullende leningen om de doorlopende lasten te kunnen financieren. De bedrijven in de sector zijn immers in de kern gezond maar hebben een langere herstelperiode nodig om te vitaliseren.

Voor meer info en contact met HISWA-RECRON:

Geert Dijks
directeur
(+31)6 53836454

Jarin van der Zande
public affairs
(+31)6 18733439